

Застосування нових підходів до організації оплати і стимулювання праці на основі використання гнучких тарифів сприятиме перетворенню заробітної плати у стимул для ефективного функціонування економіки ринкового типу.

При веденні обліку праці та її оплати на підприємствах майбутнє за комп'ютеризованим обліком, перевагами якого є оперативне формування та обробка інформації; безпосередній контроль за інформаційними потоками; збільшення швидкості обміну інформацією в межах підприємства між підрозділами; скорочення ручної праці, пов'язаної з розрахунками аналітичних показників і заповненням звітності; зменшення витрат часу на підготовку інформації; значне вдосконалення самого процесу організації обліку та формування показників бухгалтерської звітності.

Література

1. Закон України «Про оплату праці» від 24.03.1995 року № 108/95-ВР із змінами та доповненнями на 01.01.2009 року на підставі 466-16.
2. Давиденко О.С. Обліково-аналітичний механізм формування витрат на оплату праці // Економіка АПК. – 2006. – №4. – С. 96 - 100.
3. Дієсперов В.С. Планування й аналіз затрат праці та її оплати // Облік і фінанси АПК. – 2006. – №9/10. – С. 76 - 81.
4. Левчунь Г.Я. Вдосконалення тарифного регулювання оплати праці // Економіка та держава. – 2008. – №11. – С. 32 - 34.
5. Ніжняк Л.О. Порядок розрахунків та вдосконалення обліку оплати праці // Держава та регіони. Серія. Економіка і підприємництво. – 2007. – №2. – С. 320 - 322.

ФОРМУВАННЯ ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ

Наконечна О. П.

Науковий керівник: к.е.н., доцент Гудзенко Н. М.

У статті розкрито сутність облікової політики на підприємстві, її особливості. Запропоновано шляхи її вдосконалення.

Вступ. Згідно Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» облікова політика – це сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для складання та подання фінансової звітності [1].

Певні принципи, методи і процедури, які використовуються для складання відповідної статті фінансової звітності, утворюють елемент облікової політики.

Питанням розкриття сутності та визначення проблем при складанні облікової політики підприємств присвячено велику кількість праць науковців: Бутинця Ф.Ф., Завгороднього В.П., Леся В.С., Литвина Ю.Я., Кужельного М.В., Кузьмінського А.М., Сопка В.П. Проте, в контексті розвитку бухгалтерського обліку в Україні згідно міжнародних стандартів та великої кількості змін в законодавчому забезпеченні, виникає необхідність ефективних та оптимальних змін при формуванні облікової політики підприємств [2].

Постановка завдання. Метою статті є дослідження облікової політики підприємства, розробити шляхи її вдосконалення.

Результати. Облік є однією із функцій управління, оскільки він забезпечує достовірною інформацією, необхідною для прийняття управлінських рішень, зовнішніх та внутрішніх користувачів.

Ефективна та раціональна організація бухгалтерського обліку розпочинається на підприємстві з формування його облікової політики.

Облікова політика - це вибір способів ведення обліку з чинних нормативно-правових актів, національних і міжнародних стандартів обліку. Якщо стандартами не встановлено такі способи ведення обліку тих або інших об'єктів, то підприємство самостійно розробляє відповідні процедури, виходячи з вимог законодавства й нормативних актів з бухгалтерського обліку. В обох випадках має бути витримана одна з найважливіших умов - єдність облікової політики на підприємстві. Вона полягає в тому, що вибір способів ведення обліку здійснюється на єдиних засадах. Тобто всі господарські операції у структурних підрозділах підприємства мають відображатися в обліку за єдиною прийнятою методологією. Так, обрана підприємством облікова політика обов'язково має висвітлювати методичні принципи організації й методології бухгалтерського обліку за всіма операціями [3].

На думку бухгалтерів-практиків, створення облікової політики на підприємстві — дуже трудомісткий і відповідальний процес. Адже підприємству не один рік доведеться працювати і враховувати свої активи та зобов'язання згідно з розробленою обліковою політикою. Це вимагає від нього більш зваженого підходу до розробки облікової політики, яка відповідає специфіці його роботи.

Однак на сьогодні дедалі частіше спостерігається формальний, вузько спрямований підхід до формування облікової політики, який полягає у складанні фінансової звітності відповідно до загальних вимог ПБО та зовнішніх користувачів. На таку ситуацію впливають як відсутність достатнього практичного досвіду управління в ринкових умовах, так і недостатнє законодавче врегулювання цього питання.

Основними причинами, що зумовлюють формування облікової політики підприємства, є:

- перехід України на національні стандарти бухгалтерського обліку, які ґрунтуються на міжнародних розробках в цій галузі, передбачає надання фінансовій звітності більш управлінської, інформаційної спрямованості;
- концепція бухгалтерського обліку в Україні, сформована на основі міжнародних і національних стандартів, яка може бути представлена як багаторівнева структура, до якої входять на:
 - мікроекономічному рівні — виробничі системи (фірми, господарські товариства, підприємства тощо);
 - макроекономічному рівні — національно-господарські галузі системи, фінансово-промислові системи;
 - глобальному рівні — міжнародні транснаціональні господарські, фінансові та фінансово-промислові системи.

Оскільки кожне підприємство має свої особливості, то при розробці облікової політики необхідно передбачати ті принципи, методи і процедури, які характерні для його діяльності. При цьому правила, які підприємство розробляє самостійно, не повинні суперечити загальноприйнятим вимогам ПБО, міжнародним стандартам фінансової звітності (МСФЗ) та іншим нормативним документам з регулювання бухгалтерського обліку.

Формування облікової політики може здійснюватись у кілька етапів (п'ять шість), але їх об'єднано у такі основні: організаційний, підготовчий, проміжний (робочий), заключний [5].

Етапи формування облікової політики:

I. Організаційний аспект:

→ Організаційний (перелік і детальна характеристика процедур бухгалтерського обліку).

II. Методичний аспект:

- Підготовчий (визначення об'єктів обліку та оцінка стану бухгалтерського обліку цих об'єктів);
- Проміжний (робочий) (вибір елементів методології облікової політики (принципів, правил, методичних прийомів, способів і процедур);
- Заключний (оформлення та затвердження розпорядчого документа стосовно обраної облікової політики й способи контролю за її дотриманням).

Формування облікової політики знаходить своє документальне відображення у Наказі про облікову політику підприємства, який після його затвердження набуває статусу юридичного документа.

Наказ про облікову політику є одним із внутрішніх документів, яким регулюється організація облікового процесу в підприємстві, та є обов'язковим для виконання всіма службами і працівниками підприємства.

Водночас досвід свідчить, що багато підприємств не поспішають складати такий документ, деякі з них складають його формально, елементи наказу про облікову політику не обґрунтовані й дублюють окремі пункти нормативних документів.

У сформульованих умовах труднощі розробки облікової політики полягають у тому, що фахівці з обліку повинні не лише розуміти теорію, на якій ґрунтуються проголошені бухгалтерські принципи обліку, а й знати, якою мірою цих принципів дотримуватися на практиці та який ступінь свободи допускається при їх здійсненні.

Сьогодні є необхідним переосмислення ролі облікової політики в процесі управління підприємством. Саме управлінська спрямованість облікової політики має сенс, оскільки повною мірою може впливати на процеси господарювання.

За своїм змістом поняття облікової політики значно ширше, ніж власне облік, її можна назвати системою управління обліком, вона ґрунтується на засадах управлінського обліку, має управлінську спрямованість і є одним з напрямів розвитку обліку як науки.

Відсутність сформованих товарних ринків, їх інфраструктури, достатнього досвіду роботи підприємств у новому економічному середовищі та науково обґрунтованих рекомендацій з формування облікової політики, адаптація до умов роботи з використанням національних стандартів бухгалтерського обліку, формальний підхід, тобто формування облікової політики лише задля обліку, потребують суттєвого підвищення рівня кваліфікації бухгалтерів. Фахівці з обліку повинні не лише керуватися основними принципами обліку, а й брати участь у розробці стратегічних управлінських рішень. Такі, на нашу думку, основні причини, що стимулюють реалізацію принципів та можливостей облікової політики.

Перспективним напрямом з цієї проблеми вважаємо дослідження принципів формування облікової політики.

Висновки. З огляду на потребу в здійсненні додаткових заходів щодо забезпечення подальшого стійкого розвитку підприємств в Україні та підвищення ролі їх облікової політики в сучасних умовах господарювання основними шляхами її поліпшення є:

- ◆ нормативно-правові акти, які визначають сутність облікової політики в Україні, на жаль, не деталізують її змісту, тому впровадження на практиці здійснюється несистемно і не завжди в обсязі, який забезпечує реальний вплив облікової політики на формування витрат і доходів та фінансових результатів;
- ◆ удосконалення національних П(С)БО в частині формування та оприлюднення облікової політики;
- ◆ розробка та затвердження у П(С)БО єдиної структури наказу про облікову політику для всіх підприємств, яка має складатися із трьох частин (методологічної, методичної, організаційної) та типової форми наказу про облікову політику. Методологічна частина облікової політики відповідає за те, як об'єкти

бухгалтерського обліку відображатимуться у звітності, а методична - як ці об'єкти відображатимуться на рахунках бухгалтерського обліку. Організаційна частина дає відповідь на запитання, як саме працюватиме система бухгалтерського обліку;

♦ облікову політику підприємств доцільно формувати з урахуванням зарубіжного досвіду, оскільки практика її застосування в різних країнах світу налічує багато років, а Україна лише починає реформування обліку.

♦ необхідно розробити програму адаптації вітчизняної облікової політики до міжнародних вимог а метою дотримання основних принципів міжнародних стандартів звітності та забезпечення входження України до Світової організації торгівлі;

♦ з метою успішного формування змісту наказу про облікову політику доцільно, аби керівники структурних підрозділів підприємств і установ у визначені терміни подавали в бухгалтерію пропозиції та необхідну інформацію щодо діяльності підрозділу;

♦ рекомендувати Управлінню бухгалтерського обліку та звітності Міністерства фінансів України сприяти організації конкурсів і виділенню грантів на кращий варіант наказу про облікову політику, презентацій та інших організаційних заходів, спрямованих на забезпечення обміну досвідом з даних питань.

Реалізація запропонованих у статті заходів сприятиме підвищенню статусу облікової політики на підприємствах, прискорить затвердження та стабілізує її дотримання, що забезпечить подальший розвиток бізнесу в Україні.

Література

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 р. № 996-XIV із змінами і доповненнями.
2. Андрусак В.М. Організація бухгалтерського обліку в контексті облікової політики підприємства // Збірник наукових праць Уманського державного аграрного університету. – Умань, 2007. – Вип. 65, Ч. 2. – С. 13 - 17.
3. Греськів Т.С. Формування та вдосконалення облікової податкової політики підприємства // Держава та регіони. Серія. Економіка та підприємництво. – 2008. – №6. – С. 76 - 78.
4. Дерій В., Мельник Н. Облікова політика в Україні: реалії та перспективи // Бухгалтерський облік та аудит. – 2007. – №7. – С. 64 - 65.
5. Подоляничук О.А. Облікова політика та її вплив на доходи сільськогосподарських підприємств // Економіка АПК. – 2008. – №4. – С. 103 - 108.
6. Сторожук О. Тенденції розвитку і проблеми реформування облікової політики // Вісник податкової служби України. – 2007. – №26. – С. 58 - 61.

ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ ВПЛИВУ АНТИКРИЗОВИХ ЗАХОДІВ НА РОЗВИТОК АГРАРНОЇ СФЕРИ

Новодворська А.

Науковий керівник: ст.викладач Ковальчук С.Я.

Зазначені економічні механізми подолання кризових явищ та переваги у використанні біоенергетичних видів палива в агропромисловому секторі економіки України. Досліджений досвід зарубіжних країн у цьому напрямку.

Актуальність теми дослідження зумовлена, змінами які відбуваються в регіонах України що спричинені світовою фінансовою кризою і негативно впливають на розвиток аграрного сектору економіки. Підвищення рівня економічної та національної безпеки країни, зменшення використання природного газу та нафтопродуктів за рахунок використання біопалива на основі енергоефективних та екологічно чистих технологій, підвищення рівня охорони навколишнього середовища всі ці питання україн необхідні в сучасний час. Поряд з цим сталий розвиток аграрної сфери може бути забезпечений за рахунок створення еколого безпечних та енергозощаджуючих моделей виробництва.

Метою статті є визначення необхідності такого направлення у дослідженнях як економічний механізм впливу антикризових заходів на розвиток аграрної сфери.

У світі дедалі більша увага приділяється пошуку шляхів використання енергоресурсів поновлюваної енергії, накопиченої живою речовиною завдяки фотосинтезу - біопаливу. За рахунок продуктів фотосинтезу найближчим часом орієнтовно може покриватися до 10% всіх енерговитрат. Разом з тим сучасна енергетика України значною мірою базується на імпорті енергетичної сировини - нафти та газу, ціна на яку постійно зростає.

Кризові явища в аграрному секторі з забезпеченістю паливно-енергетичному ресурсом, зумовлені стрімким зростанням цін на традиційні енергоресурси, що негативно впливають на соціально-економічний розвиток регіонів, рівень життя населення та національну безпеку. Для економіки України проблема подолання дефіциту енергоносіїв, а також необхідного та своєчасного енергозабезпечення набули особливої гостроти, тому її розв'язання потребує пошуку альтернативних шляхів енергозабезпечення особливо це стосується АПК. За цих умов зростає зацікавлення використання альтернативних паливно-енергетичних ресурсів[2].

В Україні протягом останніх років прийнято ряд нормативно-правових актів у сфері альтернативної